

โครงการ	กรุงเทพเขตปลอดยุงลาย
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล สำนักงานเขตบางแค
ปีงบประมาณ	๒๕๖๑

๑. หลักการและเหตุผล

โรคไข้เลือดออกเป็นโรคติดต่อที่เกิดจาก “เชื้อไวรัสเด็งกี” ๔ สายพันธุ์ โดยมียุงลายเป็นพาหะนำโรค ซึ่งมักจะเกิดขึ้นในประเทศที่ตั้งอยู่ในเขตร้อนและเขตกึ่งร้อนชื้น และองค์การอนามัยโลกได้ประกาศเตือนว่าอีกไม่นานโรคไข้เลือดออกอาจจะเกิดการแพร่ระบาดครั้งใหญ่ในภูมิภาคแปซิฟิกตะวันตก และมีการคาดการณ์ว่าในแต่ละปีทั่วโลกจะมีผู้ป่วยด้วยโรคไข้เลือดออกประมาณ ๒๓๐ ล้านคน

จากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาของสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร พบว่าสถานการณ์โรคไข้เลือดออกในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ พบมีผู้ป่วยจำนวน ๕,๖๖๗ ราย คิดเป็นอัตราป่วยสะสม ๙๙.๖๕ รายต่อประชากรแสนคน และมีผู้เสียชีวิตจำนวน ๑ ราย มีอัตราป่วยอยู่ในลำดับที่ ๑๑ ของทั้งประเทศ ซึ่งกรุงเทพมหานครได้จัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันโรคไข้เลือดออกตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ อย่างต่อเนื่อง และมีความจำเป็นที่จะต้องจัดกิจกรรมการรณรงค์อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

สำนักงานเขตบางแค มีหน้าที่รับผิดชอบพื้นที่ ๔๖.๕๕ ตารางกิโลเมตร ประชากร ๑๙๒,๑๔๘ คน ประชากรแฝง (แรงงานต่างด้าว) ๔๒,๖๐๙ คน และมีอาคารบ้านเรือนจำนวน ๘๕,๗๓๑ หลัง ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงได้จัดทำโครงการกรุงเทพเขตปลอดยุงลายขึ้น เพื่อดำเนินการปฏิบัติงานในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในเชิงรุก โดยการควบคุมการแพร่ระบาดของยุงลายด้วยยุทธวิธีสร้างกลุ่มอาสาสมัครเครือข่ายในการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย คือ การนำหลัก ๕ ป และ ๑ ข. มาใช้ในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เพื่อตัดวงจรการเกิดโรคไข้เลือดออกไม่ให้มียุงลายที่ติดเชื้อโรคไข้เลือดออกมากัดคนได้อีกต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์การกำจัดและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายอย่างถาวร
๒. เพื่อแจกเอกสารและทรายอะเบทกำจัดลูกน้ำยุงลาย ที่เป็นพาหะนำโรคครอบคลุมเต็มพื้นที่
๓. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในระดับต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนในพื้นที่
๔. เพื่อชี้แจงให้ความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออกแก่ลูกจ้างในสถานประกอบการเพื่อนำไปป้องกันในครัวเรือน

๓. เป้าหมาย

ดำเนินกิจกรรมการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกในชุมชนพื้นที่เขตบางแค ๔๙ ชุมชน ให้ได้ร้อยละ ๘๐ และหมู่บ้าน สถานศึกษา ศาสนสถาน ผู้ครอบครองอาคารสถานที่ภาครัฐ และเอกชน สถานประกอบการในพื้นที่เขตบางแค พื้นที่รกร้างว่างเปล่า และอื่น ๆ ดังนี้

๑. สืบสวนและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายในชุมชนและครัวเรือน
๒. ฉีดพ่นสารเคมีกำจัดยุงลายและใช้ทรายที่มีฟอสฟอรัสกำจัดลูกน้ำยุงลาย
๓. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ แจกเอกสารแผ่นพับโรคไข้เลือดออก
๔. ปรับปรุงสภาพสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมไม่ให้แหล่งเพาะพันธุ์โรคไข้เลือดออก

๔. ลักษณะของโครงการ

๑. เป็นโครงการที่สนับสนุนนโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครด้านสิ่งแวดล้อมให้เป็นรูปธรรมเพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพ

๒. เป็นโครงการควบคุมโรคไข้เลือดออกในพื้นที่กรุงเทพมหานครและสอดคล้องกับแผนบริหารราชการกรุงเทพมหานคร ๑๒ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๙) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนากทม.ให้ป็นมหานครแห่งคุณภาพชีวิตที่ดีและมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม กลยุทธ์หลักที่ ๔.๓.๒ พัฒนาศักยภาพชุมชนในการส่งเสริมสุขภาพป้องกันและควบคุมโรค

๕. แนวทางการดำเนินการ

๑. มีการสำรวจและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายเป็นประจำทุกเดือน

๒. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในชุมชน เช่น การจัดนิทรรศการ เผยแพร่ผ่านหอกระจายข่าว เอกสาร เวทีชาวบ้าน การประชุมในชุมชน การณรงค์ประชาสัมพันธ์โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน

๓. มีการปรับสภาพสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมไม่ให้แหล่งแพร่โรค

๔. กรณีที่มีผู้ป่วยไข้เลือดออกต้องได้รับการควบคุมโรคภายใน ๒๔ ชั่วโมง ภายหลังได้รับการแจ้งข่าวโดยใช้มาตรการเร่งด่วนสำหรับควบคุมการระบาด คือ

(๑) ประกาศแจ้งเตือนประชาชนให้ทราบว่าโรคไข้เลือดออกระบาดในชุมชนนั้น พร้อมทั้งให้สุศึกษาแก่ประชาชนให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองและครอบครัวไม่ให้ยุงลายกัด

(๒) ขอความร่วมมือให้ประชาชนกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายที่อาจมีหลงเหลืออยู่ในชุมชนให้หมด

(๓) การกำจัดลูกน้ำยุงลายในบ้านผู้ป่วยและบริเวณรอบบ้านควรดำเนินการอย่างน้อย ๑๐๐ เมตร

(๔) ประเมินค่าดัชนีลูกน้ำยุงลายในพื้นที่เกิดโรค โดยมีดัชนีความชุกชุมลูกน้ำ(ค่าHI) น้อยกว่า ๑๐)

(๕) การพ่นสารเคมีกำจัดยุงตัวเต็มวัย ให้ครอบคลุมพื้นที่รอบบ้านผู้ป่วยในรัศมีอย่างน้อย ๑๐๐ เมตร อย่างน้อย ๒ ครั้ง โดยแต่ละครั้งห่างกัน ๗ วัน หากเกิดมีผู้ป่วยกระจายในชุมชน ควรพ่นทุกหลังคาเรือนในชุมชน และหากมีชุมชนอยู่ข้างเคียงก็ควรพ่นสารเคมีเพิ่มเติมให้ชุมชนข้างเคียงด้วย

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ -วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

๗. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

ใช้งบประมาณปกติของทางราชการ โดยได้รับการสนับสนุนเอกสารจากสำนักอนามัย

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในที่อยู่อาศัยและสถานประกอบการไม่ให้แหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย
๒. สามารถดำเนินการในพื้นที่เป้าหมายได้ครบ ร้อยละ ๘๐
๓. ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกปริมาณลดลงหรือไม่มีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในพื้นที่

๙. การติดตามและประเมินผล

๑. ประชาชนในชุมชนทั้ง ๔๙ ชุมชนได้รับความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก พร้อมทั้งดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและเป็นเครือข่ายเพื่อควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกในพื้นที่ได้
๒. เจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล ประเมินผลการดำเนินงานตามกิจกรรมที่กำหนด

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวสุรีย์ พงษ์ไชยาภิบาล)
ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานวิชาการ
สำนักงานสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล
สำนักงานเขตบางเขน

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นางสุรีย์ วาตเขียน)
ผู้อำนวยการเขตบางเขน